

[Kirkeministeren.]

som med Leksikon ved Haanden har oversat den tyske Nationalsocialismes Teorier, ganske fantasiløst, ganske uden eget Liv. Disse Smaasekter med Hagekors i Knaphullet kan vi i Danmark kun betragte som uvedkommende Kuriosa.“

Og et andet Sted i samme Hæfte blev der sagt noget om den politiske Opfattelse, som var nødvendig i Danmark. Der blev bl. a. sagt:

„Danskeren maa i disse Aar naturligvis komme til samme Oplevelse af Folkefællesskabet som andre Folk. Dette er Tidens Nødvendighed.

Men desuden er der en anden Nødvendighed for Danskeren. Han er *Friemand* . . . . Dette betyder, at Danskeren er Modstander af stærk Centralisering. Han vil ikke, at alt skal bestemmes i København. Han vil ikke vide af nogen totalitær Stat. Han vil, at der skal være et afgørende personligt Ansvar *lokalt*.“

Og endelig et tredje Sted:

„Dansk Kulturliv maa nyskabeligt frit og uden Statens Direktiver. Det, der er af Aand, kan kun vokse gennem Aand. Det kan kun fornyes i Frihed, og ingen Paragraffer eller Ordninger fra Bureaokratiet kan hjælpe det.“

Det er den Besked, som vi havde til Hensigt at sige gennem dette Hæfte ogsaa til et tysk Publikum, og jeg tror, at den er tilstrækkelig klar og tydelig baade for Tyskere og for Danske.

Saa har det ærede Medlem stillet et konkret Spørgsmaal i sit Indlæg nu, han vilde gerne vide, hvornaar og hvorlangt Samarbejdet med Tyskland fortsatte, eller med hans egne Ord i et tidligere Indlæg: hvornaar denne Værnemager har faaet Aflad?

Svaret herpaa er enkelt. Efter at vi havde sendt dette Hæfte ud, fulgte der kort efter her i København enkelte Samtaler med forskellige Tyskere; men det viste sig ganske umuligt at faa dem til at forstaa andet end deres eget. Derfor afbrød vi fra vor Side disse Samtaler, og der har ikke siden været nogen Kontakt fra vor Side med Tyskere ud over den, som et meget stort Antal af vore Medlemmer har haft i Shell-Huset og andre lignende Steder, naar de blev pint og forhørt af Gestapo.

Maaske jeg maa plage det høje Ting med endnu et Citat for at vise, at Artiklen i det dansk-tyske Hæfte ikke var tilfældig. Det er fra Oktober samme Aar. Jeg har nemlig ikke Tillid til, at Hr.

Oluf Pedersen læser helt loyalt i vore gamle Skrifter, og derfor vil jeg gerne tilføje noget selv. Det hedder i en Artikel, som jeg har skrevet den 21. Oktober 1938:

„Vi siger Nej til Nazismen.

Nej til forfængelig Racehovmod og hæslig Antisemitisme.

Nej til at samle det danske Folk gennem goldt Had.

Nej til Diktatur og Ensretning, til Statstyranni og Udryddelse af Aandsfrihed.

Nej til den Stat, som vil ordne Kirkens Sager fra oven.

Nej til alle de fantasiløse Danskere, som har anbragt et tysk Rigsflag i deres Knaphul.“

Saa vil jeg meget gerne henvise til, naar vi kommer ind i selve Krigsperioden, at umiddelbart efter Krigens Begyndelse i Efteraaret 1939 kom der en klar Tilkendegivelse fra vor Side i en Artikel, som ogsaa jeg havde skrevet, hvor vi tog Stilling til de krigsførende Parter og udtalte, at vor Sympati maatte være hos England, fordi det stod paa Rettens og Frihedens Side.

I den Diskussion, som har været ført omkring de forskellige Indlæg af Hr. Oluf Pedersen, har der været visse Bladkommentarer i Provinsen, og man har der haft travlt med, at jeg ofte skulde have udtalt mig beundrende om Hitler. Jeg skal derfor ogsaa nævne, hvad jeg har sagt om Hitler, den eneste Gang jeg har skrevet en Artikel om det Emne. Det var 1. April 1940, altsaa lige umiddelbart før Besættelsen. Der hedder det i Artiklens Slutning:

„Her staar nu et Hedenskab, hvis Maal vi ikke kender, og hvis Inspiration vi frygter, fordi vi har Mistanke om, at den stammer fra Djævelen selv.“

Artiklen slutter længere nede med en Behandling af, at forskellige Mennesker har udtalt, at vi nok maatte i Katakomberne. Jeg sagde da:

„Det er at have Mod til at blive oppe paa Jorden i Solens dejlige Lys, mellem de bange, at de kan rejse sig af alt dette mod alt dette, som truer Europa, truer Menneskeværdigheden, truer vor Sjæls Frelse. Det er at have Mod til at le, at le den iskolde Grusomhed hjertelig op i dens Stenansigt, vel vidende at Tiden er kort, inden den atter skal styrtes i den hæslige Afgrund, hvor den har sit sande Hjem.“

Det skulde hermed ligge klart, hvordan Dansk Samling og jeg personlig har staaet